

KAVRAMSAL BİRLİKTELİK

D.Ali Ercan

GİRİŞ

Bilginin en güvenilir iletimi ancak sayısallaştırılmasıyla mümkündür; "bu gün hava güzel" demekle "bu gün sıcaklık 27 derece, nem oranı yüzde 40, basınç 1030 mbar" demek arasında nesnel algılama bakımından fark vardır. Doğa bilimlerinin bu normal işleyiş yönteminin sosyal bilimlerde pek kabul görmemesi (son zamanlarda matematik mantığı kullanma yönünde bir olumlu bir gelişmeden söz edilebilir) ve bilginin insanların anlayışından çok yorumuna teslim edilmesi sonucunda, kavramların neyi kavradığı anlaşılmasında ve sık sık meşhur "kavram kargaşasından" bahsedilmektedir. Örneğin bağımsızlık, özgürlük, laiklik gibi kavramlar, birazda semantik bilmemek yüzünden, çok farklı biçimlerde algılanmaktadır. Trafik işaretlerindeki kesinlik her nedense yasa dilinde (en azından Türkiye'deki yasa dilinde) görülmemektedir. Özellikle anayasada 367 maddesinin, üstelik hukukçular tarafından, nasıl iki hatta üç farklı şekilde anlaşılması buna tipik bir örnek teşkil etmektedir. Yasa dilindeki bu bulanıklık ve çelişkinin kasıtlı olarak yaratılmış olabileceği bile akla gelmektedir.

Bu bakımdan öncelikle Atatürkçü düşünce [Bilimi rehber alan ulus devlet anlayışı] çerçevesinde çokça kullanılan bazı önemli soyut kavramları ele alacak, doğa bilimci bir düşünürün bakış açısından nesnelliğe oturtmaya çalışacağım. Sırası gelmişken şunu da söyleyeyim ki Kemalizm'in bu en kısa, en açık, fakat en kapsamlı tanımının (aynen fizikte Einstein'ın $E = mc^2$ formülünde olduğu gibi) doğal türevleri olan bağımsızlık, cumhuriyetçilik, çağdaşlık, laiklik, özgürlük, halkçılık, ve demokrasi kavramlarının büyük titizlikle işlenmesini gerekli görüyorum. Öncelikle şunu belirtelim ki Kemalizm evrenseldir, yani her yerde ve tüm zamanlar için geçerlidir. Gerçi çıkış yeri Anadolu ve mimarı M. Kemal Atatürk'tür ama sadece Türkiye için geçerli olan bir düşünce sistemi olmaktan çok ötede tekil bir İdeolojidir. Tekil bir ideolojidir, çünkü dogmalara dayandıkları için bir süre sonra geçerliliklerini yitirip, tarih sahnesinden silinmeye mahkum olan ideolojilerin aksine, dayanağı bilim olan Kemalizm'in, insanlık ve bilim var olduğu sürece var olacağını söyleyebiliriz. Belli bir coğrafyada geçmişten geleceğe yaşam kaderini paylaşan, aynı dili kullanarak iletişim içersinde ve dayanışmacı bir yapıda olan ulus gerçeğini de göz önüne aldığımızda, yukarıda verilen Kemalizm tanımının doğal türevlerini anlamak kolaylaşır.

OZGURLUK (HURRIYET)

Başlangıçta, özgürlük, bireyden >> topluma (çevreye) doğru bir yaklaşımla "bireyin istediği yerde, istediği zamanda, istediğini yapabilmesidir" şeklinde algılandı ve tanımlandı; ama görüldü ki bu yaklaşımla, özgürlük toplum içerisinde yapıcı olmaktan çok yıkıcı bir etken olmakta, güçlülerin egemen olduğu bir toplum yapısının doğmasına yol açmaktadır. Zamanla bu tanımda, düzeltmelere gidildi. "Bir kişinin özgürlüğü sınırsız değildir! Bireyin özgürlük sınırı bir başkasının özgürlük sınırında biter" şeklinde bulanık ifadelerle anlatılmaya çalışıldı. Hatta "senin özgürlüğün benim burnumun ucunda biter" şeklinde bir deyim vardır anglo - sakson dillerde. Ancak bu sınırların ne olduğu konusunda mutabakat mümkün olamıyordu. yazılı kurallar devreye girdi. yasalarla yasaklanmayan her şeyi yapabilmek özgürlüktü artık. Ancak yasalar, ne kadar iyi niyetle ve dikkatle yazılmış olurlarsa olsunlar, sürekli değişim içerisindeki doğal çevre ve sosyal yapı içerisinde ki olumsuz gelişmeleri öngöremiyorlardı. Bu yüzden, yasaların kapsamadığı durumlardaki (kanunsuz suç olmaz ilkesi hala geçerlidir.) özgürlük algılaması doğal ve sosyal ortamda büyük olumsuzluklara yol açabiliyor. İnsanlığın geleceğini büyük tehlikeye atan çevre tahribatının "yasal özgürlükler çerçevesinde" gerçekleştiğini görüyoruz. Birey kaynaklı özgürlük anlayışı karşısında yasalar, en iyi haliyle, pro-aktif değil re-aktif bir işlev görmektedirler. Oysa, toplumsal problemlerin en iyi çözümü o problemleri hiç yaratmamaktır. O halde özgürlük tanımının çıkış noktası yanlıştır; dolayısıyla bireyden >> topluma doğru değil ama tersine, toplumdan >> bireye doğru tanımlanmış bir yetki alanının yaratılması bireyin özgürlüğünü belirlemede esas alınmalıdır. Başka bir deyişle, özgürlüğün ne olduğunu değil ama ne olmadığını tanımlamak çok daha isabetli ve anlamlı olacaktır.

Bu yeni yaklaşıma göre, istemediği şeyin kendisine yöneltildiği veya dayatıldığı birey özgür değildir. yani eski anlayışta olduğu gibi, özgürlük bireyin doğa, birey veya toplum üzerinde istediği gibi otorite kurabilmesi değildir. "Yasalarla yasaklanmadığı sürece, herşeyi yapmakta özgür olmak" şeklinde anlaşılan birey özgürlüğünden kaynaklanan belirsizliklerin genelde toplum çıkarına hizmet edeceğini söyleyemeyiz. Formal mantık sembollerini kullanarak şimdiye kadar söylediklerimizi özetleyelim:

Z = birey özgür ; A = bireyin istediği ;

Z = birey özgür değil ; C = bireyin istemediği

anlamında kısaltmalar olsun. "Özgür olmak" yada "özgür olmamak" kümelerinin ara kesiti boş kümedir. öte yandan "birey tarafından özellikle istenmeyen şeyler kümesi" C, bireyin isteği [A] dışında kalan şeylerin bir alt kümesidir. Çünkü bireyin istediği ve istemediği şeyler dışında kalan "umursamadığı şeyler"de [B] olabilir. Şimdi bu kısaltmalarla özgürlük anlayışını formüle edelim: mantıkta ki [neden Ş sonuç] implikasyonları benzeri şu ifadeleri yazabiliriz:

1- klasik anlamda,

birey özgürse istediğine yönelebilir : [Z Ş A]

2- yeni tanımda,

istemediği yöneltiyorsa birey özgür değil : [C Ş Z]

veya bu implikasyonla eşdeğer : [Z Ş C]

Genelde [C] ve [A] eşit olmadıklarından 1. ve 2. farklı " tautologiler"dir, yani tanımlanan şeyler farklıdır. Klasik dönem hukuk anlayışında köklü değişiklik gerektirecek bu yaklaşım, 21.yüzyılda beşeriyetin önündeki büyük sosyo-ekonomik problemlerin çözümünde yol gösterici yasaların temeli olabilir. Bu yaklaşıma muhtemelen, alışlagelmiş "insan hakları" veya "demokrasi"yle uyumsuzluktan söz edilerek itiraz edilebilir; ancak unutmamak gerekir ki, doğa yasalarıyla uyumlu olmayan sosyal yasalar geçerliliklerini uzun süre koruyamazlar, uzun ömürlü olamazlar. Buraya kadar, "Özgür birey" tanımı yerine "özgür olmayan bireyi" tanımlamanın daha akılcı ve daha işlevsel olduğunu anlatmaya çalıştım. Güncel bir örnek vermek gerekirse, türban takmanın bu anlamda bir özgürlük işareti olmadığını, ama türbana zorlanan bireyin özgür olamayacağını söyleyebiliriz. Zorbalık, şiddet ve ilkeliliğin egemen olduğu toplumlarda etken ve edilgen birey ön plana çıkmakta ve doğal olarak birey merkezli bir özgürlük anlayışı geçerli olmaktadır. Sahip olmak ve sahip olduğunu kullana bilmek yetisinden yoksun bulunduğu sürece bireysel özgürlükler içi boş bir kavramdır.

CUMHURİYET

Arapça " yığın " , " kum yığını " anlamındaki " cumhur " kökünden gelen cumhuriyet kelimesiyle " topluluk " , " insan topluluğu " ifade edilir. Batı dillerinde ki " re-publik " kelimesi de aynı şekilde insanların, halkın toplu olarak bir araya gelişini ifade etmektedir; ancak bu topluluk fiziksel bir araya gelişten çok organizasyon amaçlı birlikteliği ifade eder. Diğer bir deyişle insanların, halkın bir müşterek yaşam sistemi oluşturmak üzere bilinçli biraraya gelişidir. Bir arada yaşama azim ve iradesini özgürce belirterek organize olan ve toplumsal bir anlaşma (devlet) yapan halk artık uluslaşmıştır. Bir başka deyişle sosyal bir gerçeklik olan ulus, biyolojik bir gerçeklik olan halkın evrimleşmiş halidir. Gerçektende bir ulusun üyeleri, yurttaşları tüm yurt ve ulus bütünlüğü için gerektiğinde ölmeye hazır özverili bireylerdir. Oysa uluslaşmamış halktan böyle bir özveride bulunmasını, vergi vermesini, askere gitmesini bekleyemeyiz. Halk için önemli olan kendi tapulu malı, toprağı, evi, ailesi ve çocuklarıdır; ve doğal olarak iyi ve uzun yaşamak ister. "başkaları" için riske girmek istemez. ölmek istemez. Öte yandan ulusun yurttaşları ise ülkenin ve toplumun çıkarlarını kendi kişisel çıkarlarının üzerinde tutan özverili bireylerdir. Ulu önder M. Kemal Atatürk "en büyük eserim" dediği ve "ilelebet payidar" kalması dileğiyle Türk gençliğinin uyanık bekçiliğine emanet ettiği Türkiye cumhuriyetinin özgürlüğünün teminatı ve aynı zamanda "sosyal" bir devlet oluşunu şöyle ifade etmiştir: "Cumhuriyet

bilhassa kimsesizlerin kimsesidir."

DEVLET

Toprak bütünlüğüne bağlı olarak siyasal örgütlenmiş bir ulusun oluşturduğu tüzel varlık olarak devlet, [vatan+cumhuriyet] ulusun birlik beraberlik içerisinde yaşamak istencinin soyut ifadesi olan cumhuriyetin "somut yaşam alanı"ndaki durumunu temsil eder. Devletin yapısal ve işlevsel ilkeleri (ki buna devletin kuruluş ideolojisi de diyebiliriz) Ulusun, büyük çoğunlukla oydığı bir Anayasayla belirlenmiştir. Yasama, yargı ve yürütme erklerinin ilişkileri, Parlamento (senato), mahkemeler, silahlı kuvvetler.. gibi devlet organları varlık nedenlerinin kaynağını anayasadan alır. Yasama-yürütme-yargı erkleri bir bütün olarak devlet yapısını oluşturduğuna göre bu işlevleri üstlenen kurumların, daha doğrusu tüm devlet kurumlarının uygulamalarında tarafsızlık ilkesi önemlidir ve kuvvetler ayrılığı ilkesi, bu kuvvetlerin devlet bütünlüğünden bağımsızlığı ya da başına buyrukluğu anlamına gelmez. Polisin, mahkemelerin, bağımsızlığı değil ama tarafsızlığı, devletin bekası ve toplumsal barış ortamı için, yaşamsal önemdedir. Devletin organları olan kurumlar ve bu kurumların yöneticileri, devletin sivil/asker memurları yurttaş gözünde devletin somut görüntüsüdür; ve her yurttaş devletin memurundan yansız bir işlem görmek hakkına sahiptir. Devletin memurları zeka, akıl, deneyim ve etik değerlere bağlılık, yurt ve ulus sevgisi, devlete sadakat ve ulusa hizmet bakımından sıradanlığın ötesinde liyakat sahibi insanlardan seçilmiş olmalıdırlar. Devletin asli görevi, anayasasında belirtildiği üzere, ulusun gönenç ve güvenliğini sağlayacak önlemleri almak, yurttaşlara eğitim, sağlık, ulaşım, iletişim, adalet.... hizmetlerini sağlayıcı düzenlemeleri yapmaktır. Devlet, anayasasında belirtilen yönetim şekillerine göre teist (teokratik), laik ve ateist olmak üzere üç grup halinde ele alınabilir. Teist ve ateist devlet modellerinde devletin birey üzerinde büyük bir baskısı söz konusudur ve bu tip otoriter devlet yapılanmasında demokrasinin işlemesi de mümkün değildir. Demokrasi, özgürlükler, insan hakları, sanat, bilim ancak ve ancak laik devlet yapısında gelişme olanağı bulabilir. Diğer bir deyişle demokrasi için ön koşul laikliktir.

BAĞIMSIZLIK (İSTİKLAL)

Ulus-devlet (milli devlet) anlayışı her şeyden önce "ulus için bağımsızlık" ilkesine dayanır. Bir ulusu meydana getiren bireyler(alt sistemler) ne denli birbirlerine vazgeçilmez bir şekilde karşılıklı bağımlı iseler ulus (üst sistem) bütünlüğü o denli sağlam, dayanıklı uzun ömürlü ve bağımsız olacaktır. Aynen bir insan vücudunu meydana getiren on tane alt sistemin (dolaşım, solunum, sindirim..vs) birbiriyle uyumlu, vazgeçilmez bağımlı oluşlarıyla bireyin yaşamını sürdürmesi gibi. Burada özellikle belirtilmesi gereken şey, karşılıklı bağımlılıkla yaratılan sinerjinin bir bedeli olduğudur. Bu bedel üst kimlikte birleşen sistemlerin kimlik kaybıdır. Örneğin, AB ye üye

bir ülke bağımsızlığından, dolayısıyla da ulusal egemenliğinden ödün vermek karşılığında Güvenli yaşam koşulları elde etmeyi ummaktadır. Bağımlı sistemler makroskopik bakış açısından bir ana sistemin alt parçaları gibidirler, tek başlarına hayatlarını sürdüremeyecek derecede bağımlı olacaklardır. Özet bir ifade ile $[A + B] = C$ olmuştur ki, ne A dan ve ne de B den bahsedilebilir, artık ortada C vardır (symbiotic). Bu bakımdan, bir ulusun kimlik ve kişiliğini koruyabilmesi ancak ve ancak devlet bağımsızlığını koruyabildiği ölçüde mümkündür. Özgür olmayan birey tanımındaki yaklaşımla burada da şunu söyleyebiliriz. Yönetimi başka ulusların elinde olan bir devlet bağımsız değildir. Tabii ki bağımsız devlet dediğimizde, sistemin(devletin) dış dünyadan yalıtılmış olması anlamına alınmamalıdır. Bağımsızlık "ilişiksizlik" veya "bağımsızlık" değildir. Ancak Çevreyle olan(uluslararası) ilişkilerde ana ilke "eşitler arası işbirliği" olmalıdır. Hemen her alanda ekonomik, sosyal, politik, kültürel, bilimsel vs. devletler arası ilişkilerde "karşılıklı saygı, eşitlik ve mütekabiliyet" esasına bağlı kalındığı sürece ulusal bağımsızlık korunmuş olacaktır. Bağımsızlıktan verilecek ödün ulusal kimlik kaybına ve sarmal bir etkiyle kısa sürede ulus varlığının yok oluşuna yol açar. 21. yüzyılda ulaşım ve iletişim teknolojilerindeki hızlı gelişmeler ve özellikle fakir toplumlardaki hızlı nüfus artışının etkisiyle oluşan karmaşık ilişkilerle örülü evrensel ortamda, ki bu yeni paradigma sürecine "küreselleşme" denmektedir, yeni sömürü teknikleri geliştirmiş olan küresel emperyalizmin gittikçe güçlenmesine tanık oluyoruz. Sömürüye direnen yapısıyla, ulus-devletin küreselleşme sürecindeki var oluş mücadelesi ilginç bir seyir izlemektedir. Özellikle de emperyalizme karşı ilk kurtuluş savaşını vermiş olan Türkiye cumhuriyetinin bu süreçteki başarısı, her zaman ifade ettiğim gibi, Kemalizme ne denli sahip çıkışına bağlı olacaktır. Ulus kimliğinin yitirilmesi durumunda belki ulusun alt öğeleri (halk yığınları) değiştirilmiş sosyo-ekonomik koşullarda yaşamlarını sürdürebilecekler, ancak ulusu ulus yapan "organizasyon" tümüyle yok olacaktır. Sömürge ülkelerdeki süreci buna örnek verebiliriz: Dilin yozlaşması, iletişimsizlik, anlaşmazlıklar, iç çekişmeler, toplum hayatında dayanışmanın kırılması, kargaşa ortamı, devlet yapısının çökmesi, ümmetleşme ve sonunda egemenliğin yitirilmesi ve sonunda sömürge konumuna geçiş..

özetlersek :

- Ulus, dayanışmacı işbirliği ve karşılıklı bağımlılık içersindeki bireylerin bilinçli birlikteliğiyle meydana gelir.
- Devlet ancak ve ancak "bağımsız" kaldığı sürece var olabilir.

Unutulmamalıdırki, ülkesi olmayan veya ülkesi işgal altında olan bir ulus için bağımsızlık içi boş bir kavramdır. Son Osmanlı sadrazamı Tefik paşanın "Biz hürriyet ve istiklalimiz için kanımızdan, canımızdan ve icabında vatanımızdan vazgeçebiliriz. " ifadesi ibret vericidir.

LAIKLIK

Bir ulusun bütün bireylerinin aynı inanış biçimini benimsemeleri hatta aynı inanış kategorisinde bile algılama ve uygulama konusunda aynı davranış biçimini göstermeleri beklenemez. Bu bakımdan sağlam ve uzun ömürlü bir devlet yapısının akılcı ve doğal kurallar temelinde olması gerekir. Somut bir kavram olan bireysel maddi çıkarların bileşkesi olarak toplumsal yada ulusal çıkardan bahsedilebilir. Ancak soyut bir kavram olan bireysel inançların bir bileşkesini elde etmek ve toplumsal inançtan bahsetmek olanaksızdır. Bu bakımdan genelde "bireyin inancı ve bu inancı uygulama biçimini belirleyen bir dini olabilir ama Devletin dini olamaz" derken söylenmek istenen budur. O halde bir arada ve dayanışmacı işbirliği içersinde yaşamak azim ve kararında olan ulusun ortak yaşamında, birey-devlet ilişkilerinde, kamusal alanda belirleyici kurallar inanç temelli olmamalıdır. Bu kuralların akıl ve bilime dayandırılması modeline "laik yaşam tarzı" ya da "laik devlet modeli" denmektedir. Büyük Atatürk "hayatta en gerçek yol gösterici bilimdir" derken aslında laik devlet yapısına işaret ediyordu. Anglo-sakson ülkelerde de kullanılan "secular" sözcüğü yönetimin herhangi bir din veya tarikat etkisinde kalmadan hükümet

işlerini yürütmesi olarak algılanır. Laiklik, "Ruhani" ya da "manevi" kavramlarının tersine "dünyevi" olanı belirten bir kavramdır. Azerbaycan Türkçesine de bu şekilde girmiştir. Laiklik yerine "dünyevilik" denmektedir ki çok isabetli bir tercümedir. Kısacası bu dünyanın işleri bu dünyanın "fizik" yasalarına göre yürütülür. Daha öncede belirttiğimiz gibi, doğa yasalarıyla uyumlu olmayan sosyal yasalar kısa sürede çökmeye, yok olmaya mahkumdur. Dolayısıyla laik olmayan bir devlet uzun süre yaşayamaz. 17nci yüzyıla değin insanlık, bilimsel veya dinsel diye ayırmadan, karmaşık bir düşünce yapısıyla gelmiştir. Öyle ki mesela Aristo'nun "ağır cisimler daha hızlı düşer" söylemine yaklaşık 2000 yıl boyunca itirazsız inanılmıştı. (İsa'dan önce yaşamış olmasına rağmen kilise Aristo'yu vaftiz ederek Hıristiyanlığa almış ve aziz mertebesine çıkarmıştır.) Gerçeği arayan insan beyni gözlem ve deneye dayanan nesnel araştırma ve akıl yoluyla dünyayı ve evreni anlamaya başlayınca, ki buna aydınlanma süreci diyoruz, din ve bilim ikilemi başladı. O zamana kadar her şeye hazır yanıtı olan kutsal kitapların dedikleriyle bilimsel buluşlar arasındaki çelişkilerin ortaya konması birçok bilim adamının hayatına mal oldu. 1600 yılında Roma'da diri diri yakılan zavallı Giordano Bruno'nun suçu sadece Kopernik'in Güneş sistemini (yani güneşin dünya etrafında değil, ama Güneşin merkezde ve dünyanın güneş etrafında döndüğünü söyleyen öğretisi) savunmuş olmasıydı. Avrupa'da aydınlanma işte bu bilim adamlarının yakılmasından çıkan "ışık"la oldu. [Dursun, Üçok, Aksoy, Kışlalı, Hablemitoğlu, Mumcu gibi "aydınlanma şehitleri" de bizim "giordano bruno"larımızdır.] Sonuçta diyebiliriz ki gerçek anlamda laiklik dinle bilimin ayrışmasıdır, karşıtlığı değil. Din artık "niçin" sorusuna yanıt ararken bilim "nasıl" sorusuna yanıt arıyor ve karşılıklı saygınlıklarını

koruyorlar. Teist (Teokratik) ya da ateist devlet yapılanmalarında din kurumu ve devlet kurumunun karşılıklı toleransından, bireysel özgürlüklerden bahsetmek mümkün değildir.

Burada önemli bir konuya işaret ederek bu konuyu kapatmak istiyorum. Çok defa Osmanlı imparatorluğunda değişik dinlerde olan insanların barış içerisinde birlikte yaşadıklarını ve bunun laiklik düzeni olduğunu savunanlar vardır. Buradaki temel yanlış, bu "cemaatların" kendi iç hukuklarının olduğu gerçeğini gözden kaçırmaktır. Osmanlı toplumunda hukuk alanında ortak bir oydaşma söz konusu değildi; üstelik bu farklı hukuklar arasında bir eşdeğerlikten de bahsedilemez. Osmanlı devleti kesinlikle laik değil, teokratik yapıda bir devlettir. Oysa ulus bütünlüğü içerisinde laik cumhuriyette yurttaşların hepsi için geçerli tek bir hukuk vardır.

DEMOKRASİ (HALKÇILIK)

Eski yunanca DEMOS (halk) ve KRATOS(kuvvet,güç) kelimelerinden türetilmiş olan demokrasi, toplum yönetiminde halk iradesinin egemen olması anlamındadır. Atina da halk(sadece erkekler) şehir-devletin ortak sorunlarını görüşmek üzere agora(pazar meydanı) yakınında ayda 2-3 kere toplanıyor ve burada yaklaşık 30 bin kişi (!) el kaldırarak oylama yöntemiyle karar alıyordu. Kadınlar ve kölelerin oy kullanma hakkı yoktu. (Atina nüfusunun dörtte biri kölelerden oluşuyordu.) O zaman ki anlayışa göre çoğunluğun görüşü doğruya eşdeğer sayılıyordu. Örneğin Sokrates'in mahkemesinde 500 kişilik jüriden 280 kişi büyük filozofu suçlu bularak ölüme mahkum etmişti. Sadece Atina'nın hür yurttaşlarının katılımıyla işleyen bu ilkel demokratik yönetim tekniği ağırlıklı olarak Avrupa kıtasında evrimleşerek(!) çok değişik niteliklemlerle (çoğulcu, katılımcı..) ve değişik anlamlar yüklenerek günümüze kadar geldi. Hala demokrasi kavramı özgürlük, hoşgörü, nezaket gibi farklı kavramlarla karıştırılmaktadır; iki kişi arasındaki ilişkide bile demokratik tavırdan bahsedilmektedir. Demokratik yönetimin gelişme sürecinde hemen hiç değişmeyen temel unsur oylamadır. Ayrımcı ve açık oylama yerine zamanla "Her yurttaşın bir oyu vardır ve oy gizlidir." ilkesi evrensel bir kural olarak kabul görmüştür. çoğulcu batı demokrasilerinde genel anlayış "demokrasi çoğunluğun azınlık üzerinde tahakkümü değil, azınlığa tahammülüdür" şekline dönüşmüştür. Üzerinde durulması gereken son fakat önemli bir başka husus demokrasiyle yönetilen toplumlarda çoğunluğun oylarının gerçeği ve doğruyu yansıtıp yansıtmadığı, yada toplumun en isabetli Kararı nasıl alacağı meselesidir; mademki her yurttaşın, cinsiyet,yaş,eğitim,meslek vs. den bağımsız olarak eşit değerinde bir oyu vardır ve bu oylar çoğunluğuyla oluşacak kararın isabetli(toplum için gerçekten yararlı) olması arzu ediliyor, o halde toplumu meydana getiren bireylerde bu amaca yönelik bir ortak özellik olmalıdır; nedir bu ortak olması gereken özellik? Bilgi olmadan da fikir(oy) sahibi olunamayacağına göre, bireyler topluma ilişkin meselelerde, ne derecede doğru ve kapsamlı bilgi sahibiyse ve toplum

özgür bireylerden oluşuyorsa, kararlar da o derecede isabetli olacaktır. Bunun yolu da bilgi toplumundan, bilimi ve sanatı üstün bir değer olarak algılayan ve yaşam tarzı olarak alan bir toplum olmaktan geçmektedir. Burada demokrasi/bilim örüntüsünün simbiyotik ilişkisini görüyoruz. Daha basit bir ifade ile biri olmadan diğerinin yaşayamayacağını, söyleyebiliriz. Bilime arkasını dönen uluslar sadece teknolojik alanda ve onun sonucu olarak sanayileşme ve gönenç düzeyinde gerilemiyor ama kaçınılmaz bir şekilde demokratik hayat tarzını da yaşayamıyor. Bu temel ilişkileri göremeyenler, örneğin "fert başına geliri 10 bin doların altında olan ülkelerde demokrasi olmaz" gibisinden kolay bir betimlemeye kaçan ve fakat haklılık payı da olan bir saptama yapmaktadırlar. Şunu açıklıkla belirtmek gerekir ki, bilimsel ve demokratik gelişme birbirini sarmal bir şekilde tetikleyen, negatif geri beslemeli paralel olgulardır.

SONUÇ

Kavramsal birliktelik anlam ve söylem birlikteliğini ve sonuçta eylem birlikteliğini etkiler. Bu gerçekten hareketle Ulus, birey, bireyin özgürlüğü, cumhuriyet, devlet, devletin bağımsızlığı, laiklik ve demokrasi kavramlarını yalın bir anlayışla ortaya koymaya çalıştım. Bu kavramlar aslında bir büyük bütünselliğin, GÜVEN İÇİNDE İNSANCA YAŞAM İDEALİ nin değişik görünümüdür: